Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri:
Braşovu, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmondă pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. seu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anu 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe şese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumera la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administratiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unu anŭ 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unŭ anu 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. seu 15 bani.
Atâtu abonamentele câtu şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 75. Braşovŭ, Lunĭ, Marţĭ, 5 (17) Aprilie 1888.

Nou abonamentŭ la „GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu I Aprilie 1888 st. v. sa'u deschisŭ nou abonamentu la care invitămŭ pe toţi amicii şi sprijinitorii foiei nóstre.

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ 3 fl.
pe şese lunĭ 6 fl.
pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România şi străinătate:
pe trei lunĭ 10 francĭ,
pe şese lunĭ 20 francĭ,
pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arĕta şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Braşovŭ, 4 Aprilie st. v. 1888.

De când s'a suitŭ pe tronulŭ Germaniei împĕratulŭ Frideric III, declarându în manifestele lui, că voiesce sĕ înaugureze o domnire a păcii, s'au mai liniştitŭ puţinŭ spiritele în Europa, dér în fondŭ situaţiunea generală nu s'a schimbatŭ întru nimicŭ, ci a rĕmasŭ totŭ aşa de seriósă şi ameninţătóre ca mai înainte.

Dovada cea mai învederată despre acésta ni-o produce noulŭ proiectŭ de lege, ce s'a presentatŭ parlamentelorŭ din Viena şi Peşta, cu privire la prelungirea facultativă a serviciului militarŭ activŭ de trei anĭ.

N'a fostŭ de ajunsŭ că prin legea glótelorŭ serviţiulŭ militarŭ de doi-spre-ḑece anĭ s'a prelungitŭ cu alţĭ doi-spre-ḑece anĭ; n'au fostŭ de ajunsŭ imensele sarcinĭ ce trebue sĕ le supórte aḑi locuitorii acestei monarchii pentru armată, ci facuma vine administraţia de rĕsboiu şi reclamă dela ei o nouă jertfă.

Noulŭ proiectŭ de lege, ce l'amŭ amintitŭ mai susŭ, stabilesce ca în viitorŭ „după cum va cere trebuinţa şi la ordinulŭ espresŭ alŭ monarchului“ ministrulŭ de rĕsboiu sĕ fiă îndreptăţitŭ, a prelungi în acele corpurĭ de armată, în carĭ va afla de lipsă, serviţiulŭ soldaţilorŭ, carĭ au servitŭ activŭ deja trei anĭ conformŭ legii, însĕ aşa ca acésta prelungire sĕ nu trécă peste unŭ anŭ. Va sĕ ḑică i se acórdă administraţiei de rĕsboiu dreptulŭ de a prelungi serviţiulŭ activŭ de trei anĭ, încă cu unŭ anŭ.

Motivele, carĭ au îndemnatŭ administraţia de rĕsboiu a lua acéstă mĕsură, ce îngreuéză atâtŭ de mult sarcinele impuse cetăţenilorŭ prin serviciulŭ militarŭ, se ḑice că suntŭ dictate de consideraţiunĭ esteriore şi de seriositatea situaţiunei generale politice.

Organulŭ stângei moderate maghiare, „Budapester Tagblatt“ presupune, că proiectulŭ de lege din vorbă nu urmăresce deocamdată altŭ scopŭ, decâtŭ de a înmulţi contingentulŭ trupelorŭ din Galiţia, fără ca spre scopulŭ acesta sĕ fiă de lipsă a se face o mobilisare parţială. Prin aceea că se creéză posibilitatea de a se înmulţi con- se crede că se va lua Rusiei orĭ-ce pretextŭ de a imputa că se iau mĕsurĭ de rĕsboiu, şi scopulŭ înmulţirei forţei armate se crede a se ajunge astfelŭ pe cale pacînică.

Forte bine observă însĕ numitulŭ ḑiarŭ, că vrĕndŭ a se satisface pentru momentŭ unei trebuinţe, se admite în genere o durabilă estindere a timpului de serviciu, deşi numai în modŭ facultativŭ. Căcĭ cu tóte că prelungirea serviciului militarŭ o face dependentă proiectulŭ de lege de „neapĕrata trebuinţă“ şi de „ordinulŭ espresŭ alŭ monarchului,“ se proclamă totuşĭ în teoriă pentru durată posibilitatea de a constrînge pe soldaţĭ din tóte corpurile de armată, ca în locŭ de trei anĭ sĕ servéscă activŭ patru anĭ.

Este prin urmare forte justă părerea acelora, carĭ cerŭ sĕ se mărginéscă puterea discreţionară, ce se reclamă în favórea administraţiei de rĕsboiu prin memoratulŭ proiectŭ de lege, ca dintr'o mĕsură dictată de trebuinţele momentane de apĕrare în Galiţia, sĕ nu resulte o durabilă îngreunare a sarcinei serviciului militar pentru poporaţiunea întregei monarchii.

Austro-Ungaria şi Rusia.

In cercurile oficiale turcescĭ din Constantinopolŭ se iveşte téma de o încăerare între Austria şi Rusia. Acésta din urmă este bănuită de a aţîţa o rĕscólă în Bosnia şi Herţegovina cu scopulŭ de a vedé o parte a armatei austroungare ocupată acolo.

Prinţulŭ rusŭ Panjew, care stă în fruntea comitetelorŭ slave din Petersburgŭ, a datŭ instrucţiunĭ generalului Casacilorŭ, Akimow (care se află de doi anĭ în mănăstirea rusă Pantelimon din Constantinopolŭ cu mulţime de peregrinĭ rusescĭ ce mereu sosesc acolo şi pe carĭ poliţia turcéscă îi supraveghiază strictŭ) sĕ renunţe la planurile pentru Bulgaria, şi totă activitatea sĕ şĭ-o concentreze asupra Bosniei, pentru ca sĕ organiseze acolo bande de insurgenţĭ contra administraţiunei Austro-Ungariei.

Afară de acésta Rusia agită în modŭ forte viu în Macedonia împotriva Austro-Ungariei.

Proclamaţiune contra prinţului Ferdinandŭ.

O telegramă din Pirotŭ împărtăşesce, că o nouă proclamaţiune revoluţionară împotriva prinţului Ferdinandŭ a fostŭ confiscată Vinerĭ la Turtucaia, unŭ satŭ de lângă Dunăre. In proclamaţiune se protestéză împotriva usurpaţiunei de tronŭ de cătră prinţulŭ Ferdinandŭ şi îndémnă pe Bulgarĭ sĕ 'şĭ ţie gata puscile şi sĕ'şĭ umple cartuşierele.

După cele din urmă informaţiunĭ sosite din Sofia, totŭ la Pirotŭ, mĕsurĭ particulare au fostŭ luate cu scopŭ de a spori siguranţa ... latului suntŭ întărite prin ómenĭ credincioşĭ, prinţulŭ se arăta forte puţinŭ pe uliţă.

Circulă sgomotulŭ, că în mai multe garnisóne din provincia s'au făcutŭ arestărĭ.

Turburările ţĕrănescĭ în România.

Mai multe comune rurale din România s'au revoltatŭ în ḑilele din urmă, aşa că a trebuitŭ sĕ intervină oştirea ca sĕ potoléscă mişcarea. Acéstă mişcare, care a fostŭ îndreptată în contra autorităţilorŭ comunale a arĕndaşilorŭ şi a proprietarilorŭ, a produsŭ marĭ îngrijirĭ în capitală. Eată ce scrie *„România liberă,“* organulŭ oficiosŭ alŭ guvernului actualŭ, despre turburările ţĕrănescĭ:

Mişcarea ţĕranilorŭ din Ilfovŭ a putută începe sub o înfăţişare politică, aḑi însĕ ea a degeneratŭ într'unŭ adevĕratŭ asaltŭ în contra proprietăţii. In tóte satele rĕsculate faptele au fostŭ identice. — Mai ântâiu alungarea autorităţilorŭ comunale, însoţită adese de violenţe asupra persónelorŭ. violenţe ce au mersŭ până la mórte, mai în urmă prădărĭ la casele arĕndaşilorŭ şi proprietarilorŭ. Pretutindenĭ aprópe, acestora li s'au devastatŭ cu totulŭ imobilile li s'a scosŭ porumbulŭ din pătule, şi pe alocurea locurile de arătură au fostŭ luate în sîlnicie.

Programulŭ deasemenea a fostŭ identicŭ. — Pretutindenĭ s'a spusŭ că ar fi venitŭ ordine din Bucurescĭ sĕ se dea ţĕranilorŭ locurile cu dijmă din ḑece una, ierbăritulŭ numai 1 leu, şi porumbulŭ cum o fi. Cum se vede nu se mai póte esplica mişcarea printr'unŭ felŭ de spontaneitate. O lozincă a fostŭ dată şi de sigurŭ se póte găsi urma unei agitaţiunĭ culpabile.

Se vorŭ face sforţările cele mai marĭ pentru a se puté pune mâna pe iţele acestei odióse înscenărĭ. In aşteptare guvernulŭ e silitŭ sĕ ia mĕsurĭ energice de represiune, şi mulţĭ din nenorociţii carĭ au fostŭ întărîtaţĭ vorŭ plăti póte mai înainte de mişeii carĭ i-au pusŭ în mişcare. Ecă disposiţiunile ce suntŭ până acum în cursŭ de execuţiune:

Unulŭ din punctele cele mai tulburate din plasa Dâmboviţa este Valea Pasĕrii şi linia Brăneştĭ, Móra Domnéscă şi Afumatĭ. Dealtmintre în Afumaţĭ a isbucnitŭ mişcarea cu adevĕratulŭ ei caracterŭ de atentatŭ în contra proprietăţii. Pe acea liniă se găsescŭ: secretarulŭ generalŭ alŭ ministerului de interne, judecătorulŭ Tătăranu şi procurorulŭ Cârîova. Au la disposiţia lorŭ două companii de liniă şi două escadróne de cavaleriă.

In Brăneştĭ ordinea e restabilită deplinŭ şi toţĭ capii mişcării arestaţĭ au fostŭ espediaţĭ la Bucurescĭ sub escorta unui detaşamentŭ de geniu.

Astăḑĭ ordinea se va restabili în Móra Domnească, şi, de-óre-ce ordinĭ suntŭ date ca sĕ se procédă cu cea din urmă energiă, s'a mai trimisŭ acolo unŭ escadronŭ de roşiorĭ.

Altŭ centru de rĕscólă plecatŭ din Fierbinţĭ s'a întinsŭ prin Creaţa-Leşile, Dascălu, până la Crătuneştĭ. In Creaţa-Leşile s'au comisŭ devastărĭ în contra proprietarilorŭ şi cârciumarilorŭ din lo- ... de cavaleriă, din carĭ unulŭ trecĕndŭ prin Tunarĭ a exploratŭ părţile acelea cu patrule preventive.

Acéstă espediţiune, după ce va restĕbili ordinea în Creaţa-Leşile şi cătunele vecine, se va instala în Grecii şi Grădiştea, puncte carĭ suntŭ şi ele agitate.

In celŭ din urmă momentŭ (aḑĭ diminéţă) mişcarea a isbucnitŭ şi în Lipia-Bojdanii, unde devastaţiunĭ enorme au fostŭ comise la arendaşĭ, şi unde comersantulŭ Nicolae Filip a dispărutŭ. In acéstă direcţiă ajutóre imediate au pornitŭ, ca sĕ întăréscă trupele locale din Fierbinţĭ.

Alte puncte ale districtului nu suntŭ ameninţate. Cum însĕ agitaţiunĭ culpabile s'au semnalatŭ în Colentinŭ, o companiă de liniă a fostŭ trimisă într'acolo.

Cu deosebire în vecinătatea Bucureşcilorŭ autorităţile au ordinŭ sĕ useze de cea mai mare rigóre, căcĭ cu câtŭ te apropi de oraşŭ cu atâtŭ starea materială a ţĕranilorŭ este mai bună, aşa că aci agitaţia nu are nicĭ măcarŭ pretextulŭ miseriei.

In altă plasă, la Lămoţeştii din Negoeştĭ, ţiganĭ veniţĭ tocmai din Afumaţĭ resculaseră pe congenerii lorŭ. Suprefectulŭ localŭ însĕ, omŭ forte energicŭ, şi căruia i se trimisese ajutore seriose, a purcesŭ pe dată la represiunea turburărilorŭ şi a restabilitŭ ordinea.

Indată ce liniştea va fi restabilită, suntemŭ sigurĭ că guvernulŭ se va ocupa de întréga situaţiune a ţĕranilorŭ. Mai pretutindenĭ administraţia comunală fusese cu totulŭ neomenéscă faţă cu ţĕranii. Pe alocurea arendaşii şi proprietarii nu aplicaseră cu sinceritate contractele agricole. Astfelŭ rĕu-voitorii au putută găsi unŭ terenŭ priinciosŭ pentru propagarea ideilorŭ subversive.

Suntŭ indicii certe, că încurĕndŭ sĕ pótă începe lucrarea de amelioraţiune.“

* * *

„Unirea“ nu e mulţumită cu modulŭ cum s'a tractatŭ cestiunea turburărilorŭ ţĕrănescĭ în cameră şi mai alesŭ nu e mulţumită cu declararea ce a făcut'o primulŭ-ministru, promiţĕndŭ că va lua chiar *„mĕsurĭ estreme“* spre a face sĕ „reviă *domnia legii.*“ „Unirea,“ care nu crede că prin luarea de „mĕsurĭ estreme“ s'arŭ puté linişti ţĕranii şi stabili domnia legii, scrie între altele:

Domnia legei am stabili-o noi, apucându-ne sĕ întrebuinţămŭ mĕsurĭ represive extreme contra celorŭ ce s'au sculatŭ cerĕndŭ pâne?... Amŭ stabili o domniă a legei mai crudă şi mai neomenósă decâtŭ chiar aceea, ce se stabilesce în Irlanda. Şi, ce ḑicemŭ? n'am stabili nicĭ o domniă a legei. Nu. Amŭ stabili din potrivă o domniă a nelegalităţii. Care e pricina adevĕrată, capitală, care a făcutŭ pe ţĕranĭ sĕ nu mai rabde în piele şi sĕ se scóle? Cine póte tăgădui că n'ar fi miseria? Nimenĭ. Şi e aşa de adevĕratŭ încâtŭ nicĭ unulŭ din cei carĭ au vorbitŭ erĭ în cameră n'au putut'o face. Toţĭ au recunoscutŭ că e aşa. Dér sĕ ne dămŭ sémă şi de pricinile miseriei. Oh! când ne vomŭ apuca sĕ studiemŭ acésta, vomŭ vedé limpede, ca lumina sórelui, că, decă ţĕranulŭ sufere

lipsa de mĕsurĭ seriósе și bine cumpĕnite spre a-i asigura sórte bună, și pe de alta călcarea, de către mulțĭ deținătorĭ cu orĭ-ce titlu ai pĕmêntului, a tuturorŭ mĕsurilorŭ și legilorŭ ce brumă avemŭ în folosulŭ țĕranilorŭ; ceva mai multŭ chiar decâtŭ călcarea, întorcerea lorŭ în chipulŭ celŭ mai neomenosŭ în chiar potriva celorŭ pentru binele cărora suntŭ făcute. Aicĭ e buba, și nicăierĭ altŭ... Miseria țĕranilorŭ n'are altă causă decâtŭ lipsa de legĭ și călcarea de legĭ existente.

Și amŭ numi „reîntrare sub domnia legei“ asigurarea spoliatorilorŭ că'șĭ pot urma vexațiunile și călcările de legĭ! Căcĭ e lămuritŭ numai aci amŭ ajunge întrebuințândŭ „mijlóce extreme“ spre a potoli o mișcare produsă din causa călcărilorŭ de legĭ. Aicĭ și numai aicĭ amŭ ajunge.

Facemŭ unŭ sincerŭ apelŭ la guvernŭ; îi supunemŭ aceste considerații, ilŭ sfătuimŭ sĕ țină semă de ele și nicĭ sĕ se gândéscă la „mijlócele estreme.“ Blândețea va face mai multŭ ca orĭ-ce altŭ mijlocŭ; deja în unele sate rĕsculate s'a pututŭ observa acésta. Blândețea spre a liniști pe turburațĭ. Étă ce recomandămŭ deocamdată“...

SCIRILE ĐILEI.

Cu privire la „Revista Literară a III-a,“ publicată în foiletonulŭ numĕrului de Duminecă alŭ „Gazetei,“ adresându-ni-se întrebarea, décă deschidemŭ colónele foiletonului nostru discuțiunei asupra unorŭ idei sulevate în amintita revistă, — cu care dealtmintrelea nicĭ noi nu suntemŭ întru tóte de acordŭ, dér în foiletóne lăsămŭ autorilorŭ voia de a'șĭ esprima liberŭ ideile, — rĕspundemŭ că tocmai acésta ne-a fostŭ scopulŭ când amŭ publicatŭ fără nicĭ o observare acea „Revistă“, de doritŭ fiindŭ o discuțiune de asemenea natură, ca sĕ se lămurĕscă cestiunea mișcărei și valórei literare la noi.

* *

Ministrulŭ ungurescŭ de finanțe face cunoscutŭ, că notele de statŭ de 1 fl. emisiunea primă din 7 Iulie 1886 se vorŭ primi spre a se schimba cu altele numai până la finele lui Iunie 1866 pe temeiulŭ unei petițiunĭ timbrate și adresate ministerului comunŭ de finanțe. După espirarea acestui terminŭ acestŭ felŭ de note nicĭ nu se mai primescŭ, nicĭ nu se mai schimbă cu altele.

* *

Ministrulŭ ungurescŭ de comunicațiune, precum și celŭ de comerțŭ au primitŭ representațiunea comitatului Brașovŭ privitóre la regularea Oltului. Ceĭ interesațĭ vorŭ fi chemațĭ în curênd de comitele la o adunare, în care sĕ se constitue societatea de regulare.

* *

Secțiunea Curiei r. din Pesta însărcinată cu afacerile disciplinare ale advocațilorŭ a adusŭ sub Nr. 624 din 1888 următórea hotărîre, pe care o anunță ca lege: Cestiunile panslaviste urdite de advocatŭ, constitue delictŭ disciplinarŭ.“ Îndemnŭ la aducerea acestei hotărîrĭ se dice că arŭ fi datŭ nisce „propagande panslaviste“ sĕvĕrșite de advocatulŭ Vendel Kudlik din Pojună.

E vorba de nouĕ persecutărĭ și terorisărĭ ale Slovacilorŭ cu carte.

* *

De presentŭ petrece în Deva trimisulŭ ministerialŭ Fejér Miklós pentru a se îngriji de colonisarea Ciangăilorŭ. Se dice că 40 familii de Ciangăi vorŭ fi colonisate la Hunedóra. Familiile de Ciangăi destinate pentru Deva se ștéptă pe diua de 24 Aprilie și încă în aceeașĭ sĕptĕmână li se vorŭ împărți pĕmênturile cumpĕrate pe séma lorŭ.

Tóte-sŭ înzadarŭ! „Patrioții“ îșĭ vorŭ ajunge scopulŭ, când va face plopulŭ pere și răchita micșunele.

* *

Foile unguresci stau sĕ-șĭ iasă din piele de bucuriă, că — după a lorŭ închipuire — au aflatŭ cine este autorulŭ articolului din „Kreuzzeitung“, care le făcură multă supĕrare Ungurilorŭ și despre care și noi vorbirămŭ mai dilele trecute. Lucrulŭ stă așa: Scriitorulŭ maghiarŭ Abrányi Emil a primitŭ dela „Dr. F—a“ din Sibiiu o scrisóre în care'i comunică, că elŭ cu ochii proprii a vĕdutŭ în protocolulŭ dela poștă adresa scrisórei recomandate ce s'a trimisŭ fóiei „Kreuzzeitung“ în diua de 31 Martie și susține — vedĭ bine fără a puté aduce nicĭ o dovédă — că autorulŭ scrisórei, respective a articulului trimisŭ, ar fi profesorulŭ pensionatŭ Lenhardt, pe care-lŭ numesce „unulŭ din cei mai veninoșĭ Sașĭ maghiarofagĭ“. Scrisórea ce a primit'o Abrányi e publicată mai în tóte foile unguresci.

* *

Marea adunare a reuniunilorŭ săsescĭ din Ardealŭ se va ține în anulŭ acesta în Sebeșŭ. Se facŭ marĭ pregătirĭ pentru aceste serbărĭ, construindu-se chiar o mare hală în acestŭ scopŭ. Va fi serbare poporală, concertŭ, banchetŭ ș. a.

* *

In luna lui Martie s'au estradatŭ din comitatulŭ Turda-Arieșŭ 6 pașapórte pentru liberă trecere în România. S'au ivitŭ focurĭ în 4 comune causându o pagubă de 838 fl. 80 cr. dintre carĭ 360 fl. au fostŭ asigurațĭ. La 1 Aprilie n. se aflau în comitatŭ 8196 orfanĭ cu 89 tutorĭ. Starea sanitară a locuitorilorŭ în Martie a fostŭ mai favorabilă, numai în Vereșmortŭ a bântuitŭ între copii durerea de grumazĭ, bolnăvindu-se 4 și murindŭ 1. Epidemiă între vite nu s'a ivitŭ. Ce privesce darea, trebile stau câtŭ se póte mai rĕu. S'au încassatŭ în darea directă 11,204 fl. 4 cr. și au rĕmasŭ restanță 249,120 fl. 37 cr.; s'au încassatŭ în darea militară 166 fl. și au rĕmasŭ restanță 22, 502 fl. 52 cr. In raportŭ cu Martie anulŭ trecutŭ s'au încassatŭ în anulŭ acesta mai puținŭ cu 4975 fl. 70 ½ cr. în darea directă, și mai puținŭ cu 194 fl. 41 cr. în darea militară. La propunerea inspectorului de dare, comitetulŭ administrativŭ alŭ comitatului a hotărîtŭ sĕ céră dela ministeriulŭ de finanțe autorisațiă spre a scóte esecuțiă asupra mai multorŭ comune pentru încassarea restanțelorŭ.

Vai de bietulŭ poporŭ!

* *

O nouă defraudare s'a descoperitŭ la primăria cercului VII din Pesta. Din 1882 diurnistulŭ Ludwig Molnar defraudéză timbrele actelor. Primarulŭ l'a suspendatŭ din funcțiune și a ordonatŭ a se aduna datele necesare, spre a se constata câtŭ de mare e paguba.

* *

In adunarea comitatensă a Bistriței s'a hotărîtŭ, ca în interesulŭ prețiósei și bogatei archive a orașului și districtului Bistrița, care, cum se scie din ordinulŭ fișpanului Banffy, a fostŭ transportată din edificiul magistratului în cassa comitatului, sĕ se numéscă unŭ archivarŭ cu îndatorirea d'a pune în ordine actele și documentele din archivă, pentru ca sĕ se pótă folosi spre scopurĭ sciențifice și altele. Se speră că cu acéstă ocasiune comuna orășenéscă va cere sĕ i-se restitue numerósele documente, care suntŭ proprietate nendoiósă a orașului Bistrița.

* *

Generalulŭ Maicanŭ a fostŭ condamnatŭ de consiliulŭ de rĕsboiu la 10 lunĭ închisóre, perderea gradului și 400 fr. amendă.

* *

Douĕ mii de Evrei streinĭ, cea mai mare parte din Austria, au fostŭ provocațĭ de autoritățile rusescĭ sĕ părăsĕscă Odessa în cursŭ de o sĕptĕmână.

* *

După cum spune o telegramă din Parisŭ, o persónă a trasŭ de trei orĭ dintr'unŭ revolverŭ înaintea palatului președintelui Republicei; elŭ avrutŭ, se dice, a atrage luarea aminte a d-lui Carnot asupra miseriei în care se găsesce; carușele n'aveau glónțe.

Procesulŭ de pressă alŭ „Tribunei.“

Sub acestŭ titlu cetimŭ în „Tribuna“ dela 3 (15) Aprilie a. c. următórele:

Actulŭ de acusare.

Spectabilă judecătoriă jurială de pressă!

Primulŭ articulŭ întitulatŭ „Sibiiu 25 Noemvre căl. v.“ și publicatŭ fără de subscriere în nr. 268 din 1887 alŭ diarului cuotidianŭ redactatŭ în Sibiiu de Adrianŭ Cașolțanu în limba românéscă, citândŭ din discursulŭ adresatŭ de fostulŭ deputatŭ dietalŭ Traianŭ Doda către alegĕtorii din Caransebeșŭ următórele:

Sibiiu, 25 Noemvre st. v.

„Scopulŭ meu a fostŭ ca sĕ deșteptŭ pe Românĭ și totodată ca vaietele nóstre sĕ străbată până la locurile cele mai înalte, ca sĕ vadă și Maiestatea Sa, că nemulțămirea nóstră e mare, și că suferințele nóstre au ajunsŭ de nu le mai putemŭ suporta, pentru-că décă eu ca generalŭ, care am sângeratŭ pentru Tronŭ și patriă, sunt silitŭ s'o facŭ acésta, atuncĭ trebue sĕ fiă ceva putredŭ în împĕrăția nóstră, și că trebue luate mijlóce pentru sanarea rĕului.“

La cuvintele citate ale amintitului articolŭ de diarŭ, după traducerea autentică alăturată la acusare a aceluiașŭ articolŭ, sĕ mai adaugă următórele expresiunĭ:

Generalului Traianŭ Doda:

Scopulŭ mai pre susŭ de tóte, i-a fostŭ sĕ-'i deștepte pe Românĭ.

Românii s'au deșteptatŭ ei óre? — se deșteptă? — audŭ ei glasulŭ patriotului adevĕratŭ? înțelegŭ ei cuvintele scurte și lămurite ale lui?

Din di în di totŭ mai multe suntŭ semnele, care arată, că se deșteptă Românii, că audŭ glasulŭ patriotului, că-'i înțelegŭ cuvintele.

2. Décă totușĭ, sgomotulŭ făcutŭ de alții ar fi atâtŭ de mare, ca glasulŭ generalului Traianŭ Doda sĕ nu fiă înțelesŭ, vomŭ striga cu toții ca sĕ rĕsune împĕrăția.

Ne-amŭ pronunțatŭ dintru începutŭ în cea mai inofensivă formă, pentru-ca sĕ se scie, cum ne-amŭ pronunțatŭ.

Décă nu e destulŭ nicĭ atâta, atuncĭ când va cere trebuința, va trebui sĕ facemŭ pretutindenea, cum au făcutŭ grănițerii la Caransebeșŭ.

Numai așa vomŭ fi doveditŭ, că neamŭ deșteptatŭ.

3. Căcĭ nu e vorba numai de frații, noștri din Caransebeșŭ, ci de noi toțĭ, de onórea nóstră națională, de posițiunea nóstră în viéța publică a patriei nóstre. Nemulțumirea tuturora e mare, toțĭ nu mai putemŭ suporta suferințele.

4. Caransebeșenii mergŭ decĭ înainte cu alesulŭ lorŭ, și noi trebue, décă nu ne mai rĕmâne alta, sĕ mergemŭ cu toții după dênșii.

Ca sĕ se scie, că alesulŭ grănicerilorŭ dela Caransebeșŭ nu represintă numai cerculŭ sĕu, ci pe toțĭ Românii din țĕrile corónei ungare.

Pentru aceste manifestațiunĭ trebue sĕ fimŭ cu toții pregătițĭ.

Deóre-ce expresiunile indicate în punctele 1—4 nu numai îi despartŭ pe Românĭ ca naționalitate deosebită de ceilalțĭ locuitorĭ ai patriei, dér îi și pun în fața națiunii maghiare, — deore-ce, mai departe, după încercările amintite și

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(1)

INIMOSULŬ.

Poveste.

A fostŭ odată unŭ omu lucrătorŭ,
Ce ara pe după cuptorŭ
C'o lingură de cusitorŭ,
C'o lingură cu códa ruptă,
Sĕ ședă aci care m'ascultă.

'Ice c'a fostŭ odată, ca ne altă dată, a fostŭ unŭ bărbatŭ și-o muiere.

După-ce s'au fostŭ totŭ plăgăuitŭ ei din pricină că n'aveau copii, Celŭ-de-susŭ, într'o bună diminéță, li-a dăruitŭ o vrașcină de ei, curatŭ câte găurĭ pe unŭ ciurŭ.

Pe celŭ mai micŭ mamă-sa n'avea ochĭ sĕ-lŭ vadă, de-óre-ce și fiind-că nu prea vrea s'o asculte și de frică de locŭ nu vrea sĕ scie, sĕ fi fostŭ, ce sĕ fi fostŭ. Și în butulŭ ei, Inimosulŭ, c'așa-i era numele, crescea ca din apă, — într'o di ca'n douĕ, în douĕ ca'n nouĕ și'n nouĕ ca'n nouĕ-decĭ și nouĕ! Nicĭ sĕ-lŭ fi trasŭ tu totŭ mereu de crescetulŭ capului și mai altcum nu se putea.

Când într'o di dice elŭ către mă-sa:

— „Și mamă! Ce-i frica aceea că eu vĕ totŭ audŭ vorbindŭ despre ea și nu potŭ de locŭ sĕ înțelegŭ, că ce póte sĕ fiă?“.

— „Frica, Inimosule, este, când ai témă de cineva orĭ de ceva“.

— „Eu totŭ nu potŭ sĕ'nțelegŭ. Am de cugetŭ sĕ iau lumea și crucișŭ și curmedișŭ. Trebue sĕ aflu eu dela o vreme, că ce póte sĕ fiă frica aceea. Mâne mnéță am sĕ plecŭ, — gătește'mĭ ceva merinde de cale“.

Sĕ fiă, cum sĕ fiă, dér sângele, vorba ceea, apă nu se face și mama inimosului n'ar fi avutŭ voiă sĕ-lŭ vadă luândŭ lumea în capŭ.

Dér fiind-că vorba bună nu putea sĕ-lŭ înmóiă, de frică érășĭ nu scia de locŭ, n'a fostŭ încătrău, a trebuitŭ sĕ plece și a și plecatŭ numai elŭ, singurŭ singurelŭ.

Și apucândŭ la drumŭ, se duce, duce picióre bătute — cum e disa — di de vară până'n séră, cale lungă sĕ-i ajungă.

Când dela o vreme sosesce la nișce birturĭ și se hotăresce ca acolo sĕ-i fiă masulŭ peste nópte.

— „Ei, dragulŭ meu tinĕrŭ voinicŭ, la birturile mele nu e de rĕmasŭ peste nópte, că-'sŭ prilostite și pe cine ilŭ apucă séra aci nu mai vede sórele“, — dice birtașulŭ. „Au pățit'o câțĭ frundă și érbă. Și eu însu'mĭ, pe când sĕ se amestece diua cu nóptea, încui ușile și îmĭ crutŭ cea pelcuță până o am“.

— „Eu rĕmânŭ aci, sĕ vedemŭ ce-o sĕ fiă de capulŭ meu. Tu, décă te strîngŭ curelele, haide, du-te!“ — rĕspunde Inimosulŭ.

Birtașulŭ îi pune pe masă câteva cofe de vinŭ marmanziu, culesŭ tómna cam târdiu, — ca Inimosulŭ, de-a fi avêndŭ dorulŭ suptului, sĕ fiă celŭ puținŭ chefuitŭ, pe când a veni lucrulŭ celŭ rĕu sĕ-lŭ înhațe.

Inimosulŭ, rĕmasŭ numai elŭ singurŭ, trage la vinŭ din cele cofe și se lungesce pe-o laviță ca sĕ-șĭ mai odihnéscă cele óse sdrobite.

Abia ațipește și numai ce aude prin podŭ o sguduitură, deși casele s'au clătitŭ din temelii.

— „Prostŭ lucru! Óre ce sĕ fiă?! — îșĭ dice Inimosulŭ, de frică însĕ nicĭ poveste.

După sguduitura aceea pe locŭ se desface podulŭ deasupra dreptŭ în douĕ și chitinelŭ, chitineluțŭ se lasă în josŭ unŭ picioroiu de omŭ, nu cum sĕ fiă, făr' curatŭ de uriașŭ, cum a și fostŭ. După piciorulŭ acela urméză celălaltŭ, apoi mijloculŭ și în urmă unŭ ometeu de nu-lŭ încăpea casa!

— „Ce facĭ atâta langră cu viutulŭ tĕu, de mĕ tredescĭ din somnŭ?“ — dice Inimosulŭ. „Nu puteai sĕ vii mai tiptilŭ?“

— „Șcii una Inimosule?“ întrebă uriașulŭ. „De nouĕ-decĭ și nouĕ de anĭ, de când viu la birturile astea, omŭ în tălpĭ ca tine n'am aflatŭ. Alții, pe când sĕ mĕ coborŭ, erau prăpădițĭ de frică și de spaimă, pe când soseam, nicĭ nu rĕsuflau măcarŭ. Tu însĕ eștĭ copilŭ de lele odată. Șcii, că'mĭ placĭ de minune?! — îmĭ placĭ, deu așa; — sĕ nu mai mănâncŭ pâne, de nu'mĭ placĭ. Dreptŭ dovadă a cinstei, ce-țĭ portŭ, ostenesce cu mine în pivnițele mele cele secrete, în care piciorŭ de omŭ pĕmêntênŭ n'a intratŭ; acolo e mama vinului și comorii nesfîrșite, sĕ ne chefuimŭ odată, décă mĭ-am datŭ și eu de omŭ. Sĕ mergemŭ!“.

Și s'au dusŭ ei în pivnițele cele secrete ale uriașului, unde, pe lângă mama vinului, din care 'șĭ-au udatŭ măseaua, câtŭ le-a luatŭ pielea, atâtea comorĭ erau de nu s'a mai pomenitŭ, de când e lumea!

— „Tóte ale tale sĕ fiă, că eștĭ co-

dovedite de zadarnice pentru sanarea plângeriloru făcute de Români, deșteptarea tuturoru Româniloru din țările coronei ungare e indicată ca scopu; aceste espresiunî constituescu delictulu de agitațiune contra naționalităței ce este lovitu de punctulu 2 din §. 172 alu codicelui penalu.

Deorece în cursulu instrucțiunii făcute conformu legii, locuitorulu din Sibiiu și publicistulu Ioanu Slavici a mărturisitu, că elu este autorulu tuturoru acestoru expresiunî și a primitu răspunderea pentru ele:

alăturându aicî tóte actele ce cuprindu în ele resultatele instrucțiunii făcute în causa acésta și lăsându la o parte conrespunderea, rădiou prin acésta contra publicistului și locuitorului din Sibiiu, ca autoru alu espresiuniloru de mai susu, acusare pentru comiterea prin pressă a delictului de agitațiune contra naționalitații, lovitu de punct. 2 alu §-lui 172 din codulu penalu, rugându cu tótă stima pe presidiulu judecătoriei juriale de pressă, ca pentru pedepsirea după lege a acestui delictu să pună terminu pentru pertractarea causei și să citeze la elu pe acusatulu, binevoidu a mě vesti despre acésta și pe mine.

Mureșu-Oșorheiu, 5 Aprilie 1888.

A. Vita,
procuroru reg. supemu.

II. Decisiunea tribunalului.

Nr. Prsd. 532.
1888.

Inmanuezu acusatului unu esemplaru din acestu actu de acusare vestindu'lu, că punu terminu pentru pertractarea în fața curții cu jurați dіua de 25 Aprilie 1888, órele 9 înainte de amedi, pentru care terminu citezu, respective vestescu pe acusatulu și pe ilustra procuratură reg. din M. Oșorheiu să se presente în sala pentru pertractările finale a tribunalului reg. din Clujŭ (Clujŭ, piața principală, palatulu Br. Bánffy, rugându totodată și pe primarulu orașului lib. reg Clujŭ să adune pentru acelu terminu pe membrii curții cu jurați.

Clujŭ, 8 Aprilie 1888.

Președintele tribunalului reg. din Clujŭ ca judecătoriă juriulă de pressă:

Dominicŭ Peterffy, m. p.

Defraudări în armata bulgară.

După cum comunică o telegramă din Sofia, maiorulu Popof e datu în judecată pentru falsificare de documente și defraudare.

Acusațiunea contra lui cuprinde următórele puncte: 1. că a datu voiă în regimentulu lui să se facă falsificare de documente; 2. că a întrebuințatu aceste documente pentru a primi banî din visteriă; 3. că a înființatu în regimentulu lui fondurî secrete rădicându-se la suma de 23,000 francî, întrebuințându pentru acestă banii ce trebuia să-i bage la visteriă; 4. că elu însuși a trasu folosu de cele 6800 fr. din fondulu acesta; 5. că restulu l'a cheltuitu pentru lucrurî neprevědute în legî și regulamente; 6. că a vêndutu mantale și cisme d'ale militariloru pentru 1476 fr. și a luatu acéstă sumă; 7. că a mai luatu banî meniți la cumpěrarea nutrețului fără a avé vr'unu calu; 8. că a datu voiă subordonațiloru lui să săvěrșéscă abusurî criminale; 9. că a pusu capětu din sciute și într'unu scopu personalu urmăririloru în potriva ostașiloru evrei acusați de desertiunî dinaintea dușmanului în ultimulu răsboiu; 10. că a încercat prin mijlóce culpabile de a lua banî din partea unui Evreu urmăritu pentru acestu delictu.

Legea prevede o osândire celu puținu de 10 anî temniță, destituțiune din funcțiunî, precum și perderea drepturiloru civile și politice.

Furniturî pentru armata bulgară.

După o comunicare a consulatului generalu c. r. austro-ungaru din Sofia către camera comercială și industrială din Brașovu, se va ținé pertractarea cu oferte pentru furnisarea articuliloru de echipamentu, necesare armatei bulgare, despre carî am comunicatu în dilele trecute [postavu, pânză etc.] la 15 [27] Aprilie a. c. 11 óre înainte de amédi, ér supralicitarea se va ținé la 2 Maiu a. c. st. n.

Cauțiunea ce au să o depună oferenții e 5%. Descrierea technică, mostrele și condițiunile se potu vedé în ministerulu de răsboiu bulgaru.

Cei interesați se facu cu deosebire atenți la regulamentulu de licitare bulgaru publicatu în „Museulu comercialu“ [Handelsmuseum] dela 20 Iunie și 15 Iulie 1886 Nr. 23 și 25.

Intêmplărî diferite.

Sinuciderî. Tênerulu Goldfried David din Gilău, fiindu pusu la închisóre preventivă pentru furtu, s'a spêndsuratu dіua mare în arestulu procuraturei r. din Clușiu acățându-se la gratiile ferestrei. Când se prinse de veste, era deja târdiu, căcî murise. — Fostulu notaru de cercu Iobbagy Samuel din comuna Sîndu (comitatulu Turda-Arieșu) încă a fostu unulu din acei mulțî, carî se lasă a fi răpițî de acelu curentu periculosu alu societății moderne, care duce mai întêiu la luxu nesocotitu și de aci apoi la sigură prăpastiă. Elu ducea o viéță multu mai domnéscă, decum îi era posiția și veniturile lui. Astfelu și-a mâncatu mai întêiu ceea ce a avutu, și fiind-că la domniă cu nicî unu prețu n'a vrutu să renunțe,a trebuitu să recurgă la alte mijlóce: la defraudărî. Cu acestea a mai mânat'o câtva timpu, dér înainte de asta cam cu unu anu a fostu prinsu. Suma baniloru defraudați, parte din dare, parte din alți banî publicî, se va fi urcatu la 6—7 mii fl. și din di în di investigațiunea descoperea totu nouě și nouě defraudărî comise de elu, așa că nefericitulu Iobbagy ajunsese la 12 Aprilie în așa desperată situațiune, că tótă dіua pândi la feréstra unei odăi întunecóse, să vědă, décă nu cumva vinu gendarmii după elu, ca să-lu escorteze. Gendarmii n'au venitu, dér torturele sale sufletescî le puse capětu pentru lumea acésta, împușcându-se în pântece cu o pușcă veche și rea, și murindu imediat. Referitoru la acéstă sinucidere ni-se scrie, că poporațiunea română din Sîndu și giuru era fórte asuprită de acestu nenorocitu, care dilnicu se lăuda, că până ce va vedé la Românî câte o mânecă de țundră, nu se teme că va peri de fóme, și érăși, că elu atuncî se bucură când vede eșindu Românului pěrulu prin clopu [pălăriă]. Cu tóte astea noi îi dicemu Dumnedeu să-i erte păcatele.

Mulțămită publică.

Chizdia, în 10 Aprilie 1888.

Repausându în 30 Martie a. c. st. n. fostulu capelanu gr. cat. în Lugoșu **Iosifu Teodoroviciu** în etate de 58 anî, aședarea la loculu de odihnă a fostu în 1 Aprile la 3 óre după amédi. Serviciulu îmormêntării l'a săvěrșitu Ilustritatea Sa domnulu Dr. Victoru Mihalyi, episcopulu Lugoșului, dimpreună cu ilustri domnî Stefanu Moldovanu prepositu, Ioanu Madincea și Ioanu Berceanu canonicî, apoi multu onorații d-nî Simeonu Tamașiu protopopulu Lugoșului, carele a ținutu și o vorbire prin care din ochii multora a storsu lacrĕmî, Michailu Perianu secretaru episcopsscu, N. Nestoru archivaru, Clarissimulu Domnu Dr. Rațu și domnii nou ordinați diaconii Poruțiu și Raca. Cantulu a fostu esecutatu de corulu vocalu gr. cat. din Lugoșu. Ilustritatea Sa Domnulu Episcopu cu susu dișii afară de Ilustrulu Domnu Stefanu Moldovanu carele este în alu 75 anu alu etăței sale, au petrecutu coșciugulu până la morměntu deși este departe de catedrală preste o oră.

Priméscă Ilustritatea Sa Domnulu Episcopu și prea grațiosulu părinte pentru amórea arětată către repausatulu, precum și Ilustri Domnî Canonicî dimpreună cu ceilalțî Multu Onorațî Domnî cea maî adêncă a mea mulțămită precum și din partea consângeniloru repausatului, asemenea membrii corului vocalu. care după aședarea oseminteloru repausatului în sînulu pămêntului i-au intonatu ultima cântare în vecî amintirea lui. Totu de odată îmî esprimu cea mai mare mulțămită tuturoru celoru ce cu presența loru au datu ultima onóre în Domnulu adormitului meu cumnatu.

Demetriu Teaha,
preotu gr. cat. in Chizdia.

SCIRÎ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.“)

Bucurescî, 16 Aprilie. Proprietarii și arendașii comuneloru rurale revoltate, carî dinaintea furiei tumultuanțiloru s'au refugiatu în capitală, au ținutu o adunare hotărîndu să adreseze guvernului o petițiune, în care să-lu róge a lua měsurî militare severe contra țeraniloru renitențî.

In ședința camerei ministru-președinte Rosetti declară, rěspundêndu la interpelarea ce i-s'a adresatu asupra revoltei țeraniloru, că recunósce, cumcă de două dile mișcarea a luatu unu caracteru seriosu. S'au luatu měsurî pentru restabilirea ordinei. Anunță închiderea sesiunei adăugêndu, căse va disolva camera câtu mai curênd și se voru face alegerî nouě.

Berlinu, 16 Aprilie. In urma iritațiunei tusei, împěratulu a avutu o nópte puținu satisfăcĕtóre.

DIVERSE.

Corpurî străine în nasu și urechî. Mulțî copii se îndatinéză a băga petricele, bóbe și alte obiecte micuțe afundu în nasu și urechî, încâtu tare cu greu se potu scóte érăși afară. In atarî casurî mamele devinu de comunu fórte neliniștite și încércă numai decâtu a îndepărta obiectele cele străine. Acésta nu este cu cale să o facă! Intârdierea acestoru corpurî străine în numitele organe nu este împreunată cu nicî unu periculu momentanu și este îndeajunsu, décă copilulu este dusu numai decâtu la medicu. Prin încercărî neîndemnaatice și prin mișcare continuă în găuricele nasului și ale urechiloru mai multu poți să-i strici pacientului celui micu, și încâtu privesce urechia, acésta este fórte gingașe, și odată stricată nu se mai póte dirige. Insectele însě ce au pětrunsu în urechiă și producu simțéminte neplăcute se potu ușoru și siguru îndepărta prin improșcarea urechiei cu apă călduță.

Rectificare. In „Revista literară“ ultimă s'au străcuratu erorile: colóna 1-a rěndulu ultimu: lologi în locu de filologi; colóna 4-a, vre-o trei decenii, în locu de câte-va decenii.

Cursulu pieței Brașovu

din 4 Aprilie st. v. 1888

Bancnote românescî	Cump.	8.56	Vênd.	8.58
Argintu românescu .	„	8.50	„	8.52
Napoleon-d'orî . . .	„	10.03	„	10.05
Lire turcescî . . .	„	11.32	„	11.37
Imperialî	„	10.32	„	10.37
Galbinî	„	5.90	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescî	„	104.50	„	105.50
Discontulu		6½—8% pe anu.		

Cursulu la bursa de Viena

din 14 Aprilie st. n. 1888.

Renta de auru 4%	97.45
Renta de hârtiă 5%	85.35
Imprumutulu căiloru ferate ungare .	149.50
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostu ungare (1-ma emisiune) . .	96.
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostu ungare (2-a emisiune) . .	126.25
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostu ungare (3-a emisiune) . .	110.25
Bonurî rurale ungare	104.20
Bonurî cu clasa de sortare	104.40
Bonurî rurale Banatu-Timișu . . .	104.

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

---

pilu odată,“ — dice uriașulu, — eu n'am să mai viu în vecî“.

— „Le primescu“ — rěspunde Inimosulu — „cu dragă inimă ca dela unu frate de cruce“.

— „De-a fi să fiă, — se ne vedemu cu pace la anulu și la mulțî anî!“ — dice uriașulu, luându'șî bunu rĕmasu dela Inimosulu, pentru a nu se mai întórce nicî adî.

Desu de diminéță vine birtașulu și se miră, multu se miră, când vede pe Inimosulu sănětosu ca měrulu, lungitu pe cea laviță.

— „Și cum se face, omule alu lui Dumnedeu, de nu țî-a rěpusu capulu bala ;de astă nópte, — cum se face? ce-a fostu?“.

— „Apoi a fostu așa și pe dincolea“ — rěspunde Inimosulu, — și'i povestesce tóte din firu în pěru, întocmai cum s'au întêmplatu. „De uriașu n'ai să porțî mai multu nicî o teamă, că n'are să-ți mai vină în vecî“.

Apoi duce pe birtașu prin pivnițele cele secrete, unde e mama vinului și comorile cele fără numěru.

— „Tóte acestea mi le-a dăruitu uriașulu mie și eu te cinstescu pe tine cu ele, că mie de nicî unu folosu nu potu se'mî fiă“, — dice Inimosulu către birtașulu, ce stătea gură-cascã, vědêndu ce nicî n'a visatu măcaru.

— „Și cu ce să-țî mulțămescu pentru atâta bunětate?“ întrébă birtașulu. „M'ai scăpatu de mătăhala aceea de uriașu și, ca pupăză pe colacu, mî-ai căstigatu atâtea comorî, că nu le aflu rostulu.“

— Cu ce? Da ia să-mî dai o glóbă de calu ca să nu fiu totu picióre bătute, ci să potu purcede mai în ticnă.“

— „Bucurosu, și-o fată pe de-asupra, că am trei ca rupte din sóre, — să-țî alegî,“ — rěspunde birtașulu.

— „Ei, nene birtașu! Nu-su în tónele dragostei și nu însurișulu mě portă pe căi, alta, cu totulu alta e, ce mě róde la inimă. Voiu să sciu, că ce-i frica aceea și păn' n'oiu simți-o încolțind în inima mea, rěpausu n'o să am, cum n'are apa.“

— „Și astă nópte nu țî-a fostu frică de locu?!“ — întrébă birtașulu.

— „De unde, měi omule, nicî vorbă!“ — rěspunde Inimosulu.

Și, luându-și o glóbă de calu, ce a fostu numai o ruptură, — își ia rěmasu bunu și la drumu băiete!

Dér calulu îndată s'a făcutu unu leu-paraleu, de sta să sbóre, atâtu de pogonu mai putea se fie.

Apoi se duce, duce, ca vêntulu și ca gândulu, multă lume împěrăția, ca Dumnedeu să ne țiă, ca din poveste multu mai este, e lungă și frumósă, se ascultațî și d-vóstră. Cine va asculta multe va învěța, cine a durmi, bine s'a odichni.

Când dela o vreme sosesce la codrulu de aramă. Aci și arborî și florî, și paserî și tóte celea, erau numai aramă limpede, nu altceva.

Inimosulu nostru, nicî una nicî două, ci se 'nfundă prin celu codru. Să'i fiă lui uritu orî frică să'i fiă, de unde!

Fiind-că-'i picase dragă, rupe o flóre și șî-o anină în căciulă.

Apoi, dreptu la mijlocu de codru, află unu lupu bětrânu prinsu într'unu lațu. Ce se gândesce, ce nu se gândesce, elu scie mai bine, destulu, că rupe lațulu și'i dă lupului drumulu.

— „Iți mulțămescu, Inimosule, că m'ai scăpatu din belea. La vreme de nevoiă și eu 'țî-oiu prinde bine, ia trei perî din spinarea mea și țî-i pune la straiță. Când îi fi la mare nevoiă suflă numai peste ei și eu cu întregu neamulu meu am să'ți sarŭ într'ajutoru, sufletu creștinescu ce ești!“

Așa și face elu, Inimosulu, apoi se ia mai departe, ușoru ca vêntulu și iute ca gândulu.

Și, după ce merge tocmai câtu trebuiesce, ajunge la codrulu de argintu. Aci, și arborî, și florî și paserî și tóte cele, erau numai limpede argintu, — nu alt-ceva.

Fiind-că-'i picase dragă, rupe o flóre de argintu și șî-o anină în căciulă, — după-ce aruncă pe cea de aramă la o parte.

Apoi dreptu la mijlocu de codru află unu peșce la o margine de lacu, sbătêndu-se prinsu într'o unghiță. Ce se gândesce, ce nu se gândesce, elu o scie mai bine, destulu, că și pe peșce ilu scapă din belea.

„Iți mulțămescu, Inimosule“ — dise peșcele — „la vreme de nevoiă și eu 'țî-oiu prinde bine. Ia trei soldî din spinarea mea și țî-i pune la straiță. Când veî vedé, că nu mai e încătrau, suflă numai peste ei și eu cu întregu neamulu meu am să-țî sarŭ într'ajutoru.“

(Va urma.)

No. 61 ex 1888. 3—1

PUBLICAŢIUNE.

Podulŭ fabricei de uleiu din Blumena ca Magazinŭ de bucate este de închiriatŭ dela 29 Septemvre 1888 încolo.

Informaţiune mai de aprópe se dă în Cancelaria Eforiei scóleloru centrale române ort. res. Edificiulŭ gimnasialŭ din Groverĭ, suburbiulŭ Scheiu. Braşovŭ.

Avisŭ d-lorŭ abonaţi!

Rugàm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se aboneză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonaţi, că mai avemŭ din anii trecuţĭ numerĭ pentru complectarea colecţiunilorŭ „Gazetei.“ precum şi câteva întregĭ colecţiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administraţiune în casŭ de trebuinţă.

Administraţiunea „Gaz. Tra s.“

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zernesci-Branŭ:* 12 óre 30 m. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ:* 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ-Zernescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte de amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

52—49

Se deschide abonamentŭ pre anulŭ 1888
la

AMICULU FAMILIEI. Ḑiarŭ beletristicŭ şi enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustraţiunĭ. — Cursulŭ XII. — Apare în 1 şi 15 ḑi a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustraţiunĭ frumóse; şi publică articlii socialĭ, poesii, novele, schiţe, piese teatralĭ ş. a. — mai departe tractéză cestiunĭ literare şi scienţifice cu reflesiune la cerinţele vieţei practice; apoi petrece cu atenţiune viéţa socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum şi a celorlalte poporaţiunĭ din patriă şi străinătate; şi prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieţei; şi preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individiḑilorŭ din familiă o petrecere nobilă şi instructivă. — Preţulŭ de prenumeraţiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România şi străinătate 10 francĭ — lei, plătibilĭ şi în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

PREOTULŬ ROMÂNŬ. Ḑiarŭ bisericescŭ, scolarŭ şi literarŭ — cu ilustraţiunĭ. — Cursulŭ XIV. — Apare în broşurĭ lunare câte de 2½—3½ cóle; şi publică portretele şi biografiile archiereilorŭ şi preoţilorŭ mai distinşĭ, precum şi alte portrete şi ilustraţiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturorŭ sciinţelorŭ teologice şi între aceştia mulţime de predice pre duminecĭ, serbătorĭ şi diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice şi scienţifice-literarĭ; şi în urmă totŭ soiulŭ de amĕnunte şi scirĭ cu preferinţa celorŭ din sfera bisericéscă, scolastică şi literară. — Preţulŭ de prenumeraţiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ şi în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

Colectanţii primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ orĭ-cuĭ cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUŢU“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totŭ de aci se mai potŭ procura şi următórele cărţĭ din editura propriă:

Apologie. Discusiunĭ filologice şi istorice maghiare privitóre la Românĭ, învederite şi rectificate de Dr. Gregoriu Silaşi. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Şincai. Preţulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire şi scriere învederită şi apreţiată de Dr. Gregoriu Silaşi. (Op complet). Broşura I. II. şi III. Preţulŭ broş. I. II. câte 40 cr. — Broşura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrbătorile de peste anŭ, de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acestŭ soiu apărute până acum — avêndŭ şi o notiţă istorică la fiă-care sĕrbătóre, care arată timpulŭ întroducerei, fasele prin carĭ a trecutŭ şi modul cum s'a stabilitŭ respectiva sĕrbătóre. Preţulŭ e 2 fl.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală de Emilia Lungu. Preţulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 20 cr.

Idealulŭ perdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulŭ pierdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradiţiune de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruţŭ. Preţulŭ 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiţă din emigrarea lui Dragoşŭ. Novelă istorică naţională. Preţulŭ 20 cr.

Numerii 76 şi 77. Naraţiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Preţulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiţă din sfera educaţiunei. După Ernest Legouvé. Preţulŭ 10 cr.

Hermanŭ şi Dorotea după W. de Goethe, traducţiune liberă de Constantinŭ Morariu. Preţulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanŭ St. Şuluţŭ. Preţulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ţinută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincenţiu Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Preţulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi arangiate. Preţulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ şi viorele, poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preţ. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrósa seu **Cloşca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Preţulŭ 20 cr.

Biblioteca Sătenului Românŭ. Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii forte interesante şi amusante. Preţulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebĭ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii forte interesante şi amusante. Preţulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu şi chemiă. Preţulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roşiu. Ed. II. Preţulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ şi practicŭ pentru învĕţămentulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕţătorilorŭ şi a altorŭ bărbaţĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta, pentru aceea ilŭ şi recomandămŭ mai alesŭ directorilorŭ şi învĕţătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesaţĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Preţulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în trei cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte şi instrucţiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Preţulu 30.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Preţulŭ 2 fl.

Manualŭ de stilistică de Ioanŭ F. Negruţŭ, profesorŭ. Opŭ aprobatŭ şi din partea ministeriului de culte şi instrucţiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică forte bogată a acestui op — cuprindêndŭ composiţiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obveniente în referinţele vieţei socialĭ — se póte întrebuinţa cu multŭ folosŭ de către preoţĭ, învĕţătorĭ şi alţĭ cărturarĭ românĭ. Preţulŭ 1 fl. 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecţiune de viersurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ş. a. Preţulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕţătorĭ şi preparandĭ. Broş. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărţĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ forte frumosŭ ilustrată. Preţulŭ unui esemplarŭ broşuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Preţulŭ unui esemplarŭ broşuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pânḑă 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele, Cu mai multe icóne frumóse. Preţulŭ unui esemplarŭ e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-deu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Preţulŭ unui esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ legatŭ şi spedatŭ franco e 15 cr.